

Gezocht: alertere suppoost

Hoe is museuminbraak terug te dringen? Door te investeren in mensen, meer dan in techniek. TNO doet onderzoek naar de perfecte suppoost.

Door onze redacteur

PIETER VAN OS

ROTTERDAM. Een museum, ergens in Nederland. Het is tien uur in de ochtend, op een doordeweekse dag. Binnen toont een bezoeker geen enkele interesse in de tentoongestelde kunst. Wel kijkt hij uitvoerig naar de beveiligingscamera's. Tegen een suppoost zegt hij dat het hem „leuk” lijkt „iets” met museumbeveiliging „te doen”. Een geanimeerd gesprek volgt. De suppoost geeft antwoord op vragen als: hoeveel beveiligers zijn er op dit moment aan het werk? Waar staan ze? En mag ik de meldkamer even zien?

Het mag allemaal. De belangstellende bezoeker komt zelfs te weten wanneer de meldkamer bezet is en dat er 's avonds na het lopen van een brand- en sluitronde geen bewakers meer in het museum zijn.

De bezoeker blijkt een medewerker van SoSecure, een beveiligingsbedrijf. Als een soort undercoveragent testte hij de beveiliging van het museum. Conclusie: camera's en alarmsystemen halen weinig uit als de suppoosten naïeve goedgezinden zijn.

De directeur van de SoSecure Group, Bert van Pel, gebruikte het voorval in het oktobernummer van *Security Management*, een vakblad voor veiligheidsdeskundigen. Een plaats- of museumnaam wil het bedrijf niet geven.

Van Pels bedrijf is gespecialiseerd in zogenaamd *predictive profiling*. Hiermee bedoelen de medewerkers, die altijd de Engelse term gebruiken, de methode waarbij beveiligingspersoneel leert kwaadwilligheid bij bezoekers te herkennen wanneer het nog niet te laat is en zonder daarbij hun dienstverlenende en gastvrije rol te laten varen. De methode komt

Inbraak vond plaats aan de 'parkkant' van de Kunsthal

In minder dan vijf minuten zeven schilderijen kwijt

Bij de inbraak in de Rotterdamse Kunsthal zijn de inbrekers binnengekomen via de deur aan de achterkant van het gebouw, aan de zijde van het park. Beveiligers van de Kunsthal hebben tegen dagblad *Metro* gezegd dat de inbrekers daarbij de zogenoemde flippermethode hebben gebruikt: met een hard, buigzaam stuk plastic

duwen ze de slotschoot weg, tussen deur en deurpost. Dit zou betekenen dat de deur in de nacht van maandag of dinsdag niet op het nachtslot heeft gestaan. De directeur van de Kunsthal, Emily Ansenk, ontkent dit ten stelligste. Ze noemt de bewering „grote onzin”. De politie wil geen commentaar geven.

oorspronkelijk uit Israël, ter herkenning van potentiële terroristen en vliegtuigkapers. Van Pels collega Leen van der Plas, directeur van bedrijfsonderdeel ArtSecure, zegt: „Musea zijn te reactief. Pas als er een alarm afgaat, komt de beveiliging in actie.”

Ook in de Kunsthal bleek de technische apparatuur, door de directeur 'state of the art' genoemd, geen ob-

stakel voor de inbrekers. Ze kwamen gewoon via een deur binnen en waren al weg toen de politie arriveerde.

Kunstroofkenners zijn het met Van der Plas eens dat musea te zwaar leunen op elektronische apparatuur. Alice Farren-Bradley, die in Londen gestolen kunst registreert in het zogenoemde *Art Loss Register*: „Bewaking blijft mensenwerk. Mensen zijn omkoopbaar. Bij verraad is zelfs de

meest geavanceerde beveiliging uit te schakelen. Zie maar: het aantal inbraken bij musea neemt niet af.”

Om dat doel te bereiken, zegt Van der Plas, moet beveiligingspersoneel alerter zijn op afwijkend gedrag van bezoekers. Kunstcriminelen komen immers altijd eerst kijken in het museum. Ze willen zien hoe de plattegrond in elkaar zit, wat de zwakke plekken in de beveiliging zijn en waar de kostbaarste werken hangen.

Het Rijksmuseum en het Van Gogh Museum denken er net zo over. Al zeggen de musea nooit iets over hun beveiliging, ook nu niet, ze hebben TNO opdracht gegeven onderzoek te doen naar de vraag: wat voor persoon is goed in het herkennen van afwijkend gedrag?

TNO is nu bezig met dat onderzoek. Honderd proefpersonen voeren opdrachten uit, vullen vragenlijsten in en voeren rollenspellen op. Omdat het experiment pas in november is afgerond, kan TNO nog niets zeggen over de uitkomsten. Wat die zullen zijn? Of vrouwen beter zijn dan mannen. Of ervaring een rol speelt. Hoe motivatie doorwerkt in de gave afwijkend gedrag te herkennen. Maaike Lousberg, de wetenschapper die onderzoek leidt, kan alleen bevestigen dat de suppoost nieuwe stijl onmiskenbaar „ingewikkelder” werk zal verrichten dan, zeg, een beveiliging van de Blokker. „De gespecialiseerde museumbeveiliging zal blijf moeten geven van een gezonde dosis wantrouwen, maar tegelijk de bezoekers geen angst aanjagen. Zij komen voor hun plezier naar een museum.”

Ben Zuidema, een detective die enkele kunstroofzaken heeft opgelost voor de politie, vindt het allemaal onzin. De komst van deze „supersuppoosten” kan, wat hem betreft, geen geruststelling zijn voor de familie Cordia, eigenaar van de schilderijen die zijn geroofd uit de Kunsthal. Wat wel werkt? Afschrikkende werking, aldus Zuidema. „Gewoon iedere nacht twee mannen met een 9mm door het gebouw laten lopen, met twee rottweilers die ieder twee liter bloed per dag drinken. Dan breekt niemand meer in.”